

Китай се стреми към хармонично развитие между индустрията и създаването на добра околна среда

стр. 7

今日中国

КИТАЙ

gnes
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 11, 20 – 26 март 2026

0,51 € / 1 лв.

Председателят Си с огромен принос за развитие на зимните спортове и икономиката в северните региони

През 2022 г. Пекин си постави ясна цел – „ангажиране на 300 милиона души в спортове на лед и сняг“ и насърчаване на бързото развитие на зимните спортове.

2

Китайска електронна компания избра България за реализирането на съвместен проект

Преди отпътуването си представителите на китайския бизнес се срещнаха и с посланика на КНР в България Н. Пр. г-жа Дай Цинли, която високо оцени инициативата.

4

От редактора

Младите – мост към Китай

Китайският председател Си Дзинпин изпрати отговор на писмо от ученици и преподаватели от китайския клас от Франция. В него той отбелязва, че китайският език носи в себе си петхилядолетна цивилизация и изучаването му помага за по-доброто опознаване на древен и съвременен Китай, но и допринася за изграждането на мост към още по-добро бъдеще в отношенията между Пекин и Париж. Си Дзинпин приветства повече млади хора от Франция и Европа да посещават Китай за обучение, обмен и туризъм.

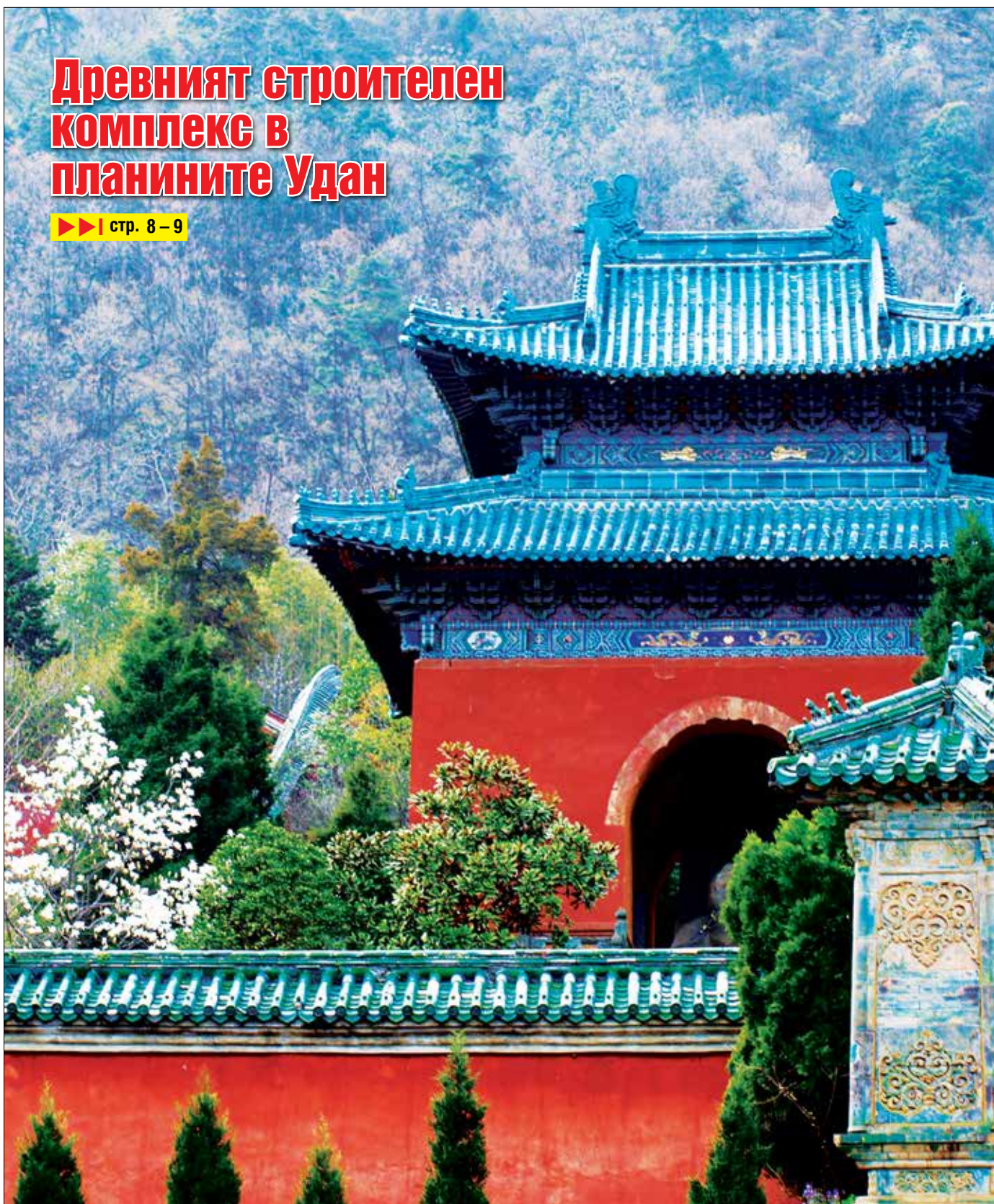
Също така, през лятото на миналата 2025 г., китайският председател отговори на писмото на гостуващи американски младежи от щата Мериленд, които са на посещение в Китай по обменна програма за спорт. Събитието бе част от поканата на Си Дзинпин 50 000 американски младежи да посетят Китай в рамките на 5 години. Тези два примера показват, че Китай в лицето на своя лидер държи на народната дипломатия като важна форма за изграждане на миролюбива политика, просперитет и общност на споделената съдба.

Младите хора със своя буден дух и мобилност ще имат шанс да видят една удивителна страна с нейната история, културни паметници, но и съвременни постижения, сравними с научната фантастика. Ще се срещнат със съвременната китайска култура – филми, музика, анимация, литература, в които е умело съчетана традицията, хуманността с универсалния „език“ на високите технологии. Ще оценят социалната държава, изградена в КНР, на фона на растящите неравенства и несправедливост, налагани заради пазарния фундаментализъм на Запад. Младите хора със своя отворен поглед ще бъдат културни, икономически, а защо не и политически посланици – на Китай в своите страни, и на своите страни в отварящ се и модернизирал се нов Китай.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Древният строителен комплекс в планините Удан

стр. 8 – 9

Задвижване на икономика на селата

13

Ян Юни: опазване на културно наследство

14

9 772603 481029 00011

Председателят Си с огромен принос за развитие на зимните спортове и икономиката в северните региони

През 2022 г. Пекин беше домакин на Зимните олимпийски игри с цел „ангажиране на 300 милиона души в спортове на лед и сняг“ и насърчаване на бързото развитие на зимните спортове в страната

Зимата в североизточния ъгъл на Китай, където снегът често се задържа до март, беше особено натоварена за местните жители като Фан Джао, който управлява бизнес с настаняване в семейства. През изминалата зима родният град на Фан, горската ферма Шуанфън в провинция Хъйлундзян – наречена „Снежният град“ заради седмичните месеца сняг – посрещна рекордните 1,52 милиона туристи през 107-дневния си бизнес сезон. Живописната страна на чудесата помогна за създаването на 5000 местни работни места и стимулира скок в продажбите на регионални специалитети, от дива гъби и черни гъби до ръчно изработени изделия. Суровият климат на града някога е възпирал пътешествениците и дори дървосекачите, но сега привлича тълпи от посетители към заснежените му улици. „Снегът преди беше твърде голям проблем за нас – каза Фан, който беше горски работник – сега той наистина се е превърнал в безценни активи. Очаквам с нетърпение всеки снеговалеж.“ Някога известен с производството на дървен материал и тежката промишленост, Хъйлундзян сега е начело на бума на зимния туризъм в Китай, като се отърсва от имиджа си на „ръждясал пояс“ с блестящи зимни атракции.

Подобен икономически преход отразява философията на плана за зимна икономика на китайския председател Си Дзинпин, който набляга на използването на уникални регионални условия и ресурси за стимулиране на развитието. През март 2016 г., когато участва в груповата дискусия със законодателите на Хъйлундзян на годишната национална законодателна сесия, Си подчерта важността на използването на зимните ресурси на провинцията. „Безценни води и буйни планини, както и ледът и снегът на Хъйлундзян“, каза той. Оттогава Хъйлундзян използва дългите си зими, за да стимулира икономическото съживяване. През миналата зима най-големият тематичен парк за лед и сняг в света, Harbin Ice-Snow World, постави рекорд за посетители за един ден от 120 000 души с гала представления и събития по снежен футбол. В цялата провинция 150 млн. туристи са похарчили 245,47 млрд. юана (около

35,6 милиарда щ. д.) за зимни дейности, което отбелязва годишно увеличение от 10,4% в броя на посетителите и 15,1% в приходите, според последните данни. Си Дзинпин откри сектора на леда и снега в Китай като основен икономически двигател и важен път за насърчаване на обществената физическа форма. През 2022 г. Пекин беше домакин на Зимните олимпийски игри с цел „ангажиране на 300 милиона души в спортове на лед и сняг“ и насърчаване на бързото развитие на зимните спортове в страната. През февруари миналата година Харбин беше домакин на

9-ите азиатски зимни игри. На приветствения банкет за церемонията по откриването Си Дзинпин каза, че от Зимните олимпийски игри в Пекин до Азиатските зимни игри в Харбин страстта към леда и снега е обхванала нацията, което е съживило и зимните спортове по целия свят. Под ръководството на Си Дзинпин бумът на ледените и снежни спортове достигна далеч отвъд Зимните игри, завладявайки ентузиазма на хората в цялата страна. В провинция Дзилин, съседна на Хъйлундзян, най-големият ски курорт в Азия – Бейдаху, е посрещнал над един милион посетители

към 5 март през последния бизнес сезон. В Синдзян-уйгурския автономен район в Северозападен Китай, снежните ваканции на студентите подхраниха вълна от семейни пътувания,

той наблегна на усилията за развитие на икономиката на ледените и снежните спортове като нов двигател на растеж чрез насърчаване на пълна индустриална верига за ледени и снежни спортове, култура, оборудване и туризъм. Усилията на местните власти за развитие на тази икономиката са се диверсифицирали в индустриални и културни пейзажи. Хайхъ, град в Хъйлундзян, се е превърнал в основен център за тестове на превозни средства за студено време за компании като Xiaomi и Tesla. В града е създадена широка гама от високотехнологични продукти за валидиране на превозни средства с нова енергия и интелигентни свързани превозни средства в изключително студени условия, каза тестовият пилот Уан Джонфън. „Тази изключително ледена и снежна среда ни донесе страхотни работни места“, каза той.

Според насоките, публикувани от Държавния съвет, Китай се стреми да увеличи икономиката си на лед и сняг до 1,2 трилиона юана до 2027 г. и 1,5 трилиона юана до 2030 г. Андрю Нак, кмет на Едмонтън в Канада, който посети Харбин миналата година и беше впечатлен индустрията на лед и сняг в устойчив икономически двигател, каза, че опитът на Китай си струва да се поучи. В интервю за „Синхуа“ той отбеляза, че в бъдеще е готов да работи с китайския град за разработването на повече платформи за фестивали на изкуствата и културата, както и за спортни събития.

Държавният лидер призовава за висококачествено развитие на морската икономика

В шестия брой на списание „Циушъ“, който излезе на 16 март, беше публикувана статията на Си Дзинпин, озаглавена „Насърчаване на висококачественото развитие на морската икономика“.

В нея се подчертава, че Китай има дълга история в управлението на моретата. След създаването на КНР страната започва организирано да развива и използва морските ресурси. След началото на политиката на реформи и отваряне към света морската икономика на Китай навлиза в период на ускорено развитие. За да се насърчи китайската модернизация, е необходимо ефективно развитие и използване на морските ресурси, както и ускоряване на висококачественото развитие на морската икономика.

В статията се посочва още, че в стратегически план трябва да се постави

по-голям акцент върху няколко ключови направления.

На първо място е засилването на ролята на иновациите и възможно най-бързото постигане на проби в основни и ключови технологии. Целта е да се достигне високо равнище на самостоятелност и самодостатъчност в морската наука и технологии. Подчертава се и необходимостта от по-добра координация и ефективно взаимодействие чрез интегрирано развитие на сушата и морето.

Друг приоритет е ускоряването на индустриалното обновяване. Това включва модернизирани на традиционните морски отрасли, активно развитие на нововъзникващи морски индустрии и насърчаване на бъдещи морски индустрии, с цел изграждане на модерна система на морската индустрия.

Поставя се акцент и върху по-добрата хармония между човека и морето.

Това предполага координиране на разработването и опазването на морските ресурси и изграждане на устойчива морска екологична среда.

Накрая се откроява и значението на взаимноизгодното сътрудничество. То включва активно участие в глобалното управление на океаните, съвместно мирно използване на морските енергийни и ресурсни богатства, както и твърда защита на териториалния суверенитет и морските права и интереси на Китай.

第一观察 | 从三部法律通过看习近平法治思想的生动立法实践

春潮涌动，法治护航。2026年，“十五五”开局之年，十四届全国人大四次会议审议通过生态环境法典、民族团结进步促进法、国家发展规划法三部重要法律。

在基本实现社会主义现代化夯实基础、全面发力的关键时期，制定这三部法律意义重大，彰显习近平法治思想的真理力量和实践伟力。

关键时期的标志性立法，为“十五五”良好开局筑牢法治保障——

法治是中国式现代化的重要保障。习近平法治思想精髓要义涵盖“十二个坚持”，“坚持在法治轨道上全面建设社会主义现代化国家”位列其中，内涵深刻。

在法治轨道上推进新时代生态文明建设，不断提高依法治理民族事务的能力和水平，着力提高国家发展规划的编制、审查和批准、实施及其监督等工作法治

化水平……

制定这三部重要法律，是在全面建设社会主义现代化国家进程中，建设更加完善的中国特色社会主义法治体系、建设更高水平的社会主义法治国家的标志性立法。

习近平总书记曾深刻指出：“中国人提出全面推进依法治国，坚定不移厉行法治，一个重要意图就是为子孙万代计、为长远发展谋。”

制定这三部法律，将党中央关于生态文明建设、民族团结进步、国家发展规划的重大部署同亿万人民所想所愿紧紧相融，通过法定程序转化为国家意志，充分发挥“夯基垒台”作用，是以法治之力护航中国式现代化行稳致远的具体体现。

以良法立圭臬，为“中国之治”夯实制度之基——

法律是治国之重器。推动新时代立法工作，习近平总书记深谋远虑，一以贯之。

“要加快完善中国特色社会主义法律体系，使之更加科学完备、统一权威”“统筹立改废释纂，加强重点领域、新兴领域、涉外领域立法”……在中央全面依法治国工作会议、中央人大工作会议等重要场合，习近平总书记多次作出重要论述，提出明确要求。

生态环境法典诞生，中国特色社会主义法律体系从此增设“生态环境法”部门；民族团结进步促进法，是新时代实施宪法有关规定、处理民族事务和开展民族工作的基本法律；制定国家发展规划法，将多年来行之有效的做法确立为法律制度规范。

制度骨架更稳固，治理脉络更清晰。三部重要法律如三块沉甸甸的基石，支撑国家治理体系和治理能力现代化迈上更高水平。

以法治护发展保民生，与百姓期盼同向而行——

“人民群众对立法的期盼，已经不是有没有，而是好

不好、管用不管用、能不能解决实际问题”。习近平总书记的深刻论断，对新时代立法工作提出更高要求。

三部重要法律，落实习近平法治思想“以立法高质量保障和促进经济社会持续健康发展”的科学指引，一条条一款款回应群众期盼、护航经济发展、饱含民生温度。

生态环境法典将“绿色低碳发展”单独设立一编，以法治手段推动经济社会发展全面绿色转型，鲜明展现习近平生态文明思想、习近平法治思想的时代性、前瞻性。

民族团结进步促进法对

新型农村集体经济、教育、医疗、公共服务设施等民生关切作出规定，扎实推进各民族共同富裕。

国家发展规划法明确规定“编制国家发展规划应当坚持顶层设计和问计于民相统一”，保障国家发展蓝图更加合乎民意。

立善法于天下，则天下治。

三部重要法律的出台，标注科学立法、民主立法、依法立法新高度。在习近平法治思想指引下，合力开创法治中国建设新局面，必将为推进强国建设、民族复兴伟业提供更加坚实的法治保障。

新华时评 | 维护中美经贸关系健康、稳定、可持续发展

新一轮中美经贸磋商在即。在全球经济复苏乏力、国际局势变乱交织的当下，国际社会普遍期待中美相向而行，为两国经贸合作与世界经济注入更多确定性和稳定性。

去年以来，两国元首身体力行，在最高层次上保持了良好交往，为中美关系的改善发展提供了重要战略保障，也推动中美关系历经跌宕起伏实现了总体稳定。

中美双方已先后开展五轮经贸磋商，取得一系列积极成果，充分证明确保中美这两艘巨轮共同前行，不偏航、不失速，就必须坚持两国元首的战略引领不动摇，坚持落实两国元首重要共识不打折扣，坚持相互尊重、和平共处、合作共赢的原则不放松。双方应共同落实好、维护好两国元首共识，通过平等协商，妥善管控分歧，拓展务实合作，维护中美经贸关系健康、稳定、可持续发展。

此前五轮经贸磋商取得的成果还证明，只要双方秉持平等、尊重、互惠的精神，通过平等对话磋商，就能够找到解决经贸分歧的办法。在最近一次的吉隆坡磋商中，双方围绕美对华海事务和造船业301措

施、延长对等关税暂停期、芬太尼关税和执法合作、农产品贸易、出口管制等达成了一系列成果共识，此后中美经贸团队通过经贸磋商机制在各层级保持密切沟通，就落实两国元首旧金山会晤共识和吉隆坡经贸磋商成果、解决彼此经贸领域关切及时交换意见。

解决中美经贸关系中长期积累的结构性矛盾和深层次分歧不可能一蹴而就。今年以来，又出现一些新的动向。美方宣布根据122条款对来自所有国家和地区的商品加征进口附加费。此后，美方又相继以“产能过剩”和“未禁止进口强迫劳动产品”为由，分别对包括中国在内的16个

经济体和60个经济体发起301调查，令全球贸易不确定性再度上升。中方正密切关注并将全面评估美方相关举措，将保留采取一切必要措施的权利，坚决捍卫自身合法权益。

中美“合则两利、斗则俱伤”是经过实践反复验证的常识，中美“相互成就、共同繁荣”是看得见、摸得着的实景。新一轮经贸磋商是机遇也是考验。双方应该算大账，多看合作带来的长远利益，秉持平等、尊重、互惠态度，拉长合作清单、压缩问题清单，争取更多积极进展，为中美关系打开新的合作空间，更好造福两国人民和世界人民。

长江干线2026年春运进出港货物量超4亿吨

新华社武汉3月15日电（记者李思远）记者14日从交通运输部长江航务管理局获悉，2026年春运40天期间，长江干线进出港货物量4.03亿吨，比2025年同期增长6.33%。

春运期间，长江干线未发生一般及以上等级水上交通事故。长江航务管理部门持续开展电煤等重点急运物资运输保障，煤炭运输8774.2万吨，比2025年同期增长7.69%；优化机械、设备、电器等产品出口服务，集装箱运量2989.54万吨，比2025年同期增长14.27%。

长江水上旅游客运呈现强劲增长态势。数据显示，今年春运，长江干线游轮客运量达118.23万人次，比2025年同期增长18.01%。其中，省际游轮客运量达5.63万人次，比2025年同期增长73.05%。

三峡通航管理部门有序开展船闸检修工作，三峡枢纽春运累计运行1408闸（厢）次，通过船舶4020艘次、货物1548.8万吨。三峡枢纽河段累计接待旅客近81.8万人次，比2025年同期增长75.3%。

Китайска електронна компания избира България за реализирането на съвместен проект

Преди отпътуването си представителите на китайския бизнес се срещнаха и с посланика на КНР в България Н. Пр. г-жа Дай Цинли, която високо оцени инициативата

Създаването на съвместно предприятие в България, което ще развива инфраструктура за използване и съхранение на възобновяема енергия, интелигентни системи за зареждане на електромобили и решения за енергийни мрежи от ново поколение е в основата на проекта.

Първият европейски проект на китайска компания, член на China Electronics Chamber of Commerce (CECC), ще бъде реализиран в Тракия икономическа зона край българския град Пловдив. Това стана ясно след подписването на Меморандум за сътрудничество между

Тракия икономическа зона (ТИЗ) и китайската високотехнологична компания Qingdao Huashuo Gaoke New Energy Technology Co. Ltd. (накратко Huashuo). Документът беше подписан от съоснователя и изпълнителен директор на Тракия икономическа зона инж. Пламен Панчев и председателя на китайската

компания г-жа Гуо Лицин. Споразумението предвижда създаването на съвместно предприятие в България, което ще развива инфраструктура за използване и съхранение на възобновяема енергия, интелигентни системи за зареждане на електромобили и решения за енергийни мрежи от ново поколение.

Г-н Уан Нин, президент на China Electronics Chamber of Commerce, заяви непосредствено след подписването на Меморандума, че това партньорство е първият задграничен проект в Европа на компанията от организацията.

CECC обединява над 8000 фирми в електронната индустрия, които се занимават както с производство и дистрибуция, така и с научноизследователска дейност.

„Споразумението с Тракия икономическа зона ще свърже бизнеса между Китай и България и ще насърчи притока на инвестиции“, подчерта още Уан Нин. От своя страна председателят на Huashuo г-жа Гуо допълни, че високотехнологичните енергийни системи, които могат да бъдат произведени в България, имат отличен пазарен потенциал в Германия и други европейски държави.

Подписването на Меморандума се случва непосредствено след срещи на китайската делегация в Германия. Г-н Уан Нин, г-жа Гуо Лицин и техните колеги г-н Цяо Ю – заместник генерален секретар на CECC, и г-жа Джан Син – вицепрезидент на Huashuo, са коментирали с представители на немското правителство развитието на съвместни технологични проекти.

По време на посещението си в Пловдив китайската делегация проведе серия от срещи с представители на бизнеса и научните среди.

Сред тях бяха разговорите с директора на Българо-китайската асоциация за бизнес развитие г-жа Катя Стайкова, по време на които бе постигната договореност за задълбочаване на сътрудничеството между асоциацията и китайската камара. Г-жа Стайкова благодари за топлото посрещане на 16-членната българска делегация, която бе на посещение в Китай през декември м. г. по покана на г-н Уан и г-жа Гуо.

Китайските гости разгледаха и културните забележителности на град Пловдив и изразиха мнението си за възможностите, които културната история на стария град дава за съвместно партньорство и обмен между китайски и български туристи.

Китайската делегация разгледа и научните разработки в Центъра за чисти технологии и ресурсна ефективност на биомасата, където бяха представени конкретни проекти за съвместна работа в областта на устойчивата енергия и кръгова икономика. Те присъстваха и на демонстрации по приложната наука в колаборацията с компании за комунални услуги.

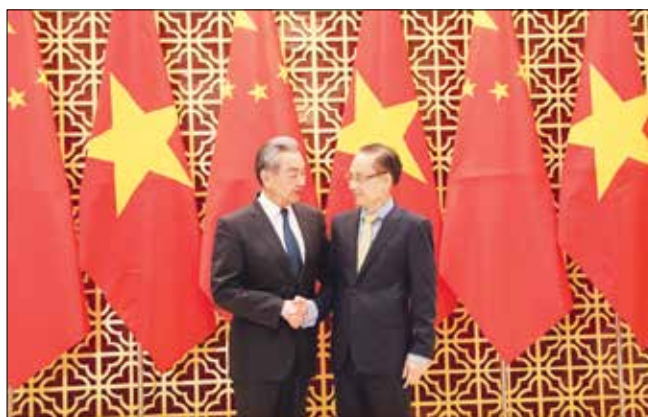
След срещите в Пловдив делегацията проведе разговори и в Българската агенция за инвестиции.

Преди отпътуването си за Китай представителите на китайския бизнес се срещнаха и с посланика на КНР в България Н. Пр. г-жа Дай Цинли, която високо оцени инициативата на Китайската търговска камара по електроника да подпомога китайските предприятия при навлизането им на европейския пазар чрез партньорства в България. Според посланик Дай Цинли България има значителен потенциал и би могла да се превърне в стратегическа платформа за китайски инвестиции в Европа.

КНР и Виетнам ще засилят контактите и сътрудничеството на високо ниво

На 15 март в Ханой членът на Политбюро на ЦК на ККП и външен министър Уан И се срещна с члена на Политбюро на ЦК на ВКП и негов колега от Виетнам Ле Ноай Транг. Уан И заяви, че посещението на китайската делегация във Виетнам веднага след приключването на двете сесии в Китай е израз на високото ниво на китайско-виетнамските отношения. Уан И представи духа на двете сесии и отбеляза, че тази година е началната за „15-ия петгодишен план“ на Китай, като социалистическото дело на двете страни се сблъсква с безпрецедентни възможности за развитие. На фона на настоящата международна обстановка, белязана от промени и нестабилност, предимствата на социалистическите системи на Китай и Виетнам стават все по-очевидни, а стратегическата стойност на общността на споделена съдба между двете държави продължава да нараства.

Ле Ноай Транг заяви, че Виетнам отстоява прин-

ципа за „един Китай“, а по въпроса за Синдзян и Сидзан (Тибет) категорично подкрепя китайската позиция. Виетнам желае заедно с Китай да планира контакти на високо ниво в следващия етап.

Очаква се потреблението на Китай да продължава да расте устойчиво

През тази година, благодарение на политиките за стимулиране на потреблението и повечето почивни дни по време на Пролетния фестивал, продажбите на пазара се възстановиха значително, а потенциалът на потреблението бе освободен. В бъдеще, с въвеждането на нови подкрепящи мерки, потреблението може да продължи да нараства. Това заяви говорителят на китайското Държавно статистическо управление Фу Линхуей.

Потреблението в секторите,

свързани с култура и туризъм, е записало устойчив ръст по време на деветте почивни дни. През първите два месеца на новата година продажбите на дребно на туристически информационни услуги и услуги за отдаване под наем, както и културните, спортните и развлекателните услуги, поддържат бърз растеж от над 10%. Разширяването на политиката за безвизово влизане също стимулира входящия туризъм, насърчавайки разширяването на продажбите на вътрешния пазар.

В категориите домакински уре-

ди и аудио-визуално оборудване продуктите с висока енергийна ефективност поддържат двуцифрен растеж, което показва нарастващо потребителско търсене на екологични продукти. Онлайн продажбите на дребно продължиха да се разширяват, като онлайн продажбите на стоки на дребно се увеличиха с 10,3%.

Фу Линхуей посочи още, че през следващия период редица мерки ще продължат да стимулират потреблението, за да се постигне устойчив растеж и да се насърчи икономическата активност.

Япония обмисля да купи руски петрол. Но ще се съгласи ли Путин?

Премиерът Такаичи реши да посети САЩ, но Тръмп едва ли ще бъде достатъчно щедър, за да помогне на съюзник в беда

Ситуацията в Близкия изток ескалира и световният петролен пазар е изключително напрегнат: цените на черното злато надхвърлиха 100 долара за барел. Това е фатален удар за Япония, островна държава с изключително ограничени ресурси.

Преди четири години, за да демонстрира ангажимента си към политиката на Г-7 относно енергийните резерви, Япония взе твърдо решение да се откаже от самообладанието си.

Преди четири години, за да демонстрира ангажимента си към Г-7 на международната сцена, Япония взе твърдо решение да забрани вноса на руски петрол. Тогава логиката на японските политици беше проста: те последваха своя „голям брат“ – Съединените щати, които осигуряваха стабилен корабоплавателен трафик в Близкия изток благодарение на морското си господство. Големите запаси от

американски шистов петрол служеха като заместител на руския петрол, попълвайки резервите на Япония. Суровата реалност на 2026 г. обаче даде на Токио суров урок.

В момента Съединените щати са заети със собствените си проблеми: борбата с нарастващата инфлация и общественото недоволство в навечерието на изборите. Администрацията на САЩ възобнови разследванията по Раздел 301 срещу своите търговски партньори, включително Япония и Южна Корея, за да идентифицира „нелоялни търговски практики“. Предвид тежкото положение на Япония, причинено от недостига на енергия, Вашингтон просто ѝ предостави 30-дневно разрешение за закупуване на руски петрол, без да предложи реална подкрепа за нормализиране на морските доставки. Но този документ няма да помогне на японската икономика.

Ще се съгласи ли Русия отново да продава петрол на Япония? Разбира се, че не.

Токио се утвърди като изключително нестабилен търговски партньор и недружелюбна страна, която по молба на Запада заби нож в гърба на Русия. Присъединявайки се към антируските санкции, Токио напълно разруши политическото доверие между двете страни.

Под натиска на западните санкции, енергийната стратегия на Русия се промени напълно. „Обръщането на изток“ пренасочи доставките на петрол към Китай и Индия, най-големите потребители на енергия. В момента Русия на практика няма излишък от петрол за продажба на Япония.

Изправен пред нарастващ вътрешен натиск, японският премиер Санае Такаичи направи четиридневен посещение в Съединените щати на 18 март. Един от въпросите, които бяха обсъдени, е съвместното разработване на редкоземни метали от морското дъно край бреговете на остров Минамиторишима. Това се

Премиерът на Япония Такаичи превръща страната в пешка на САЩ

разглежда като „икономически коз“ на Япония в отговор на все по-строгите контрамерки на Китай. Всеки разумен човек обаче разбира, че това е просто пожелателно мислене. Дълбоководният добив е изключително сложен и скъп. Би било по-изгодно да се купуват метали от Китай, който има абсолютно предимство във всички етапи на производството – от добива до процеса на рафиниране на метали, често наричан „модерна алхимия“. Тези индустриални възможности изискват десетилетия технологичен опит, какъвто Япония не притежава. Според собствените оценки на Токио, добивът може да не започне до 2027 г., което прави мащабното промишлено производство далечна перспектива.

По този начин, този така

наречен коз е просто пропаганда, разпространявана от Такаичи, за да потуши вътрешната паника и да се опита да запази политическия си имидж. Ограниченията на Пекин навреждаха на големите японски производители като Toyota и Panasonic, както и на туристическата и риболовната индустрия.

В новата ера на многополярност Токио продължава да се придържа към подхода си от времето на Студената война, вярвайки, че като се обедини със Съединените щати, може да доминира в Азия. Суровата реалност обаче доказва, че това просто прави Япония пешка.

NetEase, водеща китайска интернет компания, специализирана в онлайн услуги, фокусирана върху съдържание, общност, комуникации и търговия.

Провал на THAAD, Patriot и Aegis: Китай вижда слабостта на американската армия

През последните дни американските противоракетни отбранителни системи THAAD и „Пейтриът“, разположени в Близкия изток, претърпяха катастрофално поражение. Изправени пред ирански ракетни удари, тези безценни системи се оказаха по-малко неуязвими, отколкото се твърдеше преди, разкривайки техните уязвимости.

Радарната система Terminal High Altitude Area Defense (THAAD) на стойност 1 милиард долара беше унищожена. Така нареченият златен щит мигновено се превърна в „гнило сито“. Защо тези скъпи системи се провалиха толкова бързо в реални бойни действия и как американските военни ще запълнят тази огромна празнина?

Войната в Близкия изток не само унищожи американските системи за противоракетна отбрана, но и разби мита за неуязвимостта на американската противоракетна отбрана, внимателно култивиран от Вашингтон в продължение на десетилетия. Във военната операция срещу Иран САЩ на практика изпразниха хазната си, за да разположат това, което се твърдеше, че е най-мощната система за противоракетна отбрана в Близкия изток.

Американски комплекс за ПРО THAAD

По целия свят наземните системи THAAD и „Пейтриът“, както и морската система Aegis, са добре познати. Те са невероятно скъпи. Американските военни планираха да ги използват, за да създадат „непобедима крепост“ в Близкия изток, за да демонстрират силата си пред света.

Но реалността нанесе тежък удар на Пентагона. Още в първия ден на войната стратегическият радар за ранно предупреждение AN/FPS-132 в Катар беше унищожен. Впоследствие ударът е поразил радар AN/TPY-2 на системата THAAD, което я е направило „сляпа“.

Иронично е също, че и трите ракети прехващащи „Пейтриът“, изстреляни срещу иранските ракети, не успяха да

уцелят целта. Всяко изстрелване струва 4 милиона долара, а като се има предвид унищоженият радар, едно прехващане е довело до загуба от 27 милиона долара. Трудно е да се нарече това война – по-скоро загуба на пари.

Дори много рекламираната система Aegis се оказала неефективна. Ирански ракети летяха към американски военни кораби и бази в Израел, а американските прехващащи или ги пропускаха, или изобщо не успяваха да ги проследят. Тази серия от катастрофални поражения доказва, че уж неуязвимата многопластова отбранителна система на американските военни е изпълнена с недостатъци. Тя е неспособна да се предпази от конвенционалните

балистични ракети на Иран, камо ли от хиперзвуковите. Конфликтът в Близкия изток разкри американската система за противоракетна отбрана, показвайки истинското ѝ лице пред света.

Зад фасадата на американската система за противоракетна отбрана се крият нейните технологични недостатъци. Основната логика на тази система е многопластовото прихващане. Ракетите Aegis, THAAD и „Пейтриът“ са способни да прехващат цели на различна височина. Китайските военни експерти стигнаха до заключението, че способността на САЩ да прехващат хиперзвукови ракети съществува само на теория.

Предложената система „Златен купол“ остава на хартия, но светът вече е навлязъл в хиперзвуковата ера. Еднократно изоставане в тази област води до пропаст, от която американските военни ще бъдат трудни за излизане.

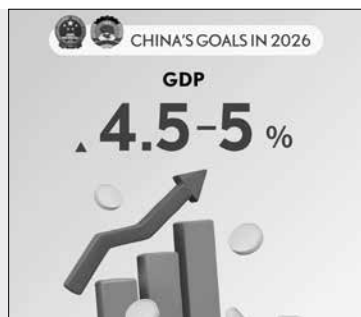
За разлика от Съединените щати, Русия е лидер в областта на хиперзвуковите оръжия. Тя използва ракетите „Кинжал“, „Авангард“, „Циркон“ и „Орешник“, които осигуряват цялостна защита на сушата, в морето и във въздуха. Тъй като американските системи THAAD и „Пейтриът“ не бяха в състояние да осигурят защита дори срещу конвенционални ирански ракети, е малко вероятно те да се справят с хиперзвуковите оръжия. Тази празнина не може да бъде преодоляна чрез модернизирани на радар или разполагане на повече системи „Пейтриът“.

Колкото и модерни да бяха американските оръжия, те не издържаха изпитанието на реалните бойни действия. Войната в Иран разкри слабостите на американската противоракетна отбрана. Не става въпрос обаче само за загуба на няколко радара; това е сериозно подкопаване на основите на глобалното възпиране на САЩ. В продължение на десетилетия САЩ продаваха на съюзниците си илюзията за сигурност, подхранвайки печалбите на американските компании от отбранителната промишленост.

Но войната в Иран показва, че те не са способни да защитят дори собствените си военни бази. Естествено, техните съюзници, като Саудитска Арабия и Израел, са обезпокоени. Те трябва да преосмислят стратегиите си за сигурност. Големият въпрос е дали трябва да продължат да разчитат на Съединените щати или да се стремят към автономия по въпросите на националната сигурност.

NetEase

Новите цели за развитие на Китай носят нови възможности и за света

Докладът за работата на правителството очертава важните икономически приоритети за развитие на Китай през периода 2026 – 2030 г. и предвижда ръст на БВП за 2026 г. между 4,5 и 5 процента

Премиерът Ли Цян представи на неотдавнашното Общокитайско събрание на народните представители доклад за работата на правителството, в който се очертават задачите за тази година и важните приоритети за развитие през периода 2026 – 2030 г. Спирайки се на съдържанието на доклада, Радио Китай за чужбина изтъква, че в него се залага ръст на БВП за 2026 г. между 4,5% и 5%, като същевременно се подчертава, че страната ще се стреми към по-добър резултат в зависимост от обстановката.

Според редица международни медии тази цел означава, че Китай все повече преминава от модел на развитие, ориентиран от количеството, към такъв, насочен

към качествен растеж.

Сред водещите задачи на правителството за тази година е изграждането на силен вътрешен пазар. Предвиждат се редица мерки за увеличаване на доходите на населението, стимулиране и модернизиране на потреблението на стоки и услуги и развитие на инициативата „Пазарувай в Китай“. Очаква се тези политики допълнително да отворят възможности за международния бизнес на огромния китайски пазар.

В документа се поставя и акцент върху развитието на нови двигатели на растежа и ускоряване на научно-технологичната самостоятелност на високо равнище, в съответствие с глобалните тенденции в технологиите.

Според анализ на телевизия CNN

новините от Пекин по време на двете сесии показват, че иновационното развитие на Китай ще има ползи и за света.

Правителственият доклад предвижда също разширяване на достъпа до пазара, особено в сектора на услугите, насърчаване на двустранните инвестиции, оптимизиране на външната търговия и висококачествено развитие на инициативата „Един пояс, един път“. Това подчертава намерението на Китай да разширява отварянето на икономиката и международното икономическо сътрудничество.

С началото на новата петилетка Китай се стреми към нов етап на развитие, който според анализаторите може да донесе нови възможности и динамика за световната икономика.

Китай е движеща сила за глобално икономическо развитие

Китайският посланик в Русия Джан Ханхуей посочва, че търговията на Китай със света е изградена върху дух на взаимноизгодно сътрудничество, като китайските стоки ефективно смекчават натиска на световната инфлация, а чуждестранните предприятия демонстрират силни оперативни резултати в Китай

През 2025 г. БВП на Китай надхвърли 140 трилиона юана, показвайки годишен растеж от 5 процента. По отношение на икономическия растеж Китай заема водеща позиция сред водещите икономики в света. Това се посочва в статия на китайския посланик в Русия Джан Ханхуей, публикувана във вестник „Аргументи и факти“.

„На фона на бавна световна икономика и нарастваща несигурност Китай, представляващ приблизително 17% от световната икономика, допринесе с 30% от световния икономически растеж, превръщайки се в най-стабилния и надежден източник на движеща сила за глобално икономическо развитие“, се посочва в статията на дипломата.

Вътрешното търсене и развитието на вътрешния пазар се превърнаха в мощна движеща сила за китайската икономика, отбелязва посланик Джан.

„Потреблението, като основен двигател и стабилизатор на икономическия растеж на Китай, постоянно демонстрира силен импулс. През 2025 г. крайните потребителски разходи ще допринесат с 52% за икономическия растеж на Китай, а размерът на китайския пазар на дребно ще заема второ място в света“, отбелязва Джан Ханхуей.

Според статистиката продажбите на дребно на домакински уреди и комуникационно оборудване са надхвърлили по 1 трилион юана. Производството и продажбите на автомобили в Китай са на първо място в света в продължение на 17 поредни години. Обемът на производството и продажбите на нови електрически превозни средства надхвърли 16 милиона бройки, а автопаркът от електрически превозни средства достигна близо 44 милиона бройки, което представлява повече от половината от общия брой в световен мащаб. „Всичко това демонстрира

многогранната динамика на китайския потребителски пазар“, отбелязва посланикът.

Според Джан Ханхуей търговията на Китай със света е изградена върху дух на взаимноизгодно сътрудничество. От една страна, китайските стоки ефективно смекчават натиска на световната инфлация. От друга страна, чуждестранните предприятия продължават да демонстрират силни оперативни резултати в Китай. Освен това, китайският износ силно подкрепя индустриалната модернизация и зелената трансформация на своите търговски партньори.

„Китай винаги посреща света с отворена позиция, постоянно разширява вноса и отваря своя пазар. През 2025 г. вносът на стоки в Китай достигна 18,5 трилиона юана, достигайки нов исторически максимум. Страната постоянно поддържа второ място в света по внос в продължение на 17 поредни години“, посочва посланик Джан.

В началото на 15-ия петгодишен план светът отново видя напредъка на КНР

Бразилски медии подчертават, че прагматичният подход на Китай към дългосрочното планиране в крайна сметка е създал модел на развитие, достоен за глобален пример

Двете сесии на ОСНП и на НК на КНПКС успешно приключиха с редицата от програми, като приеха резолюции за доклада за работата на правителството, 15-ия петгодишен план и Кодекса за екологичната среда, с което бе отбелязано изключителното начало на 15-ия петгодишен план.

Преди и след двете сесии бразилски медии подчертаха, че прагматичният подход на Китай към дългосрочното планиране в крайна сметка е създал модел на развитие, достоен за глобален пример. В световен мащаб моделът на петгодишното планиране не е създаден от Китай и не е уникален, но именно Китай се придържа към него най-последователно и

постига най-забележителни резултати. От 1953 г. до 2026 г., обхващайки периода от първия петгодишен план до 15-ия петгодишен план, Китай е преминал от състояние на „започване от нулата“ до постигане на две чудеса, които рядко се срещат в света: бързо икономическо развитие и дългосрочна социална стабилност. Това е положило по-сигурна основа за същественото осъществяване на социалистическата модернизация.

Освен това Китай продължава да отваря вратите си към света. Тазгодишният работен доклад на правителството предложи активно разширяване на отварянето, разширяване на двустранното инвестиционно сътрудничество и напредъка във висококачественото сътрудничество по инициативата

„Един пояс, един път“, което демонстрира непоколебимата решителност на Китай към задълбочаване на институционалната отвореност.

През следващите пет години Китай ще продължи да изгражда общност на споделена съдба, ще участва активно и ще води глобалното икономическо управление, както и ще предоставя повече обществени блага.

Тази поредица от мерки ясно показва, че в един свят, изпълнен с нестабилност, Китай остава стабилен, действайки последователно като предсказуема, надеждна и отговорна държава и се явява като най-важната сила в света за мир, стабилност и справедливост.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Китай се стреми към хармонично развитие между индустрията и създаването на добра околна среда

По време на 14-ата петилетка брутният вътрешен продукт (БВП) на Китай нарасна с 30%, а средната концентрация на фини прахови частици (PM2.5) спадна с 20%. Този успех в управлението на качеството на въздуха показва, че икономическото развитие и опазването на синьото небе могат да вървят ръка за ръка, постигайки печеливша ситуация и добри резултати.

на качеството на въздуха. През 2026 г. Министерството на екологията и околната среда ще насърчи приемането на „План за действие за непрекъснато подобряване на качеството на въздуха (2026 – 2030)“, изграждайки система за управление на атмосферната среда с китайски характеристики. Ще се задълбочи потенциалът за намаляване на замърсяването в ключови области и индустрии, като се насърчава висококачественото прилагане на трансформация за свръхниски емисии в ключови индустрии. Ли Тиенуей посочи, че подобряването на качеството на въздуха през периода на 15-ата петилетка все още ще зависи от реалното прилагане на мерките за намаляване

Според официални данни през периода на 14-ата петилетка броят на градовете в Китай, отговарящи на стандартите за качество на въздуха, се е увеличил от 206 на 246, което е ръст от 20%. През 2025 г. средната концентрация на PM2.5 в 29-те града в страната с БВП над 1 трилион юана е била 27,8 микрограма на кубичен метър, което е не само по-добре от средното за страната, но и отбелязва значително подобряване през целия период на 14-ата петилетка.

„Подобряването на качеството на въздуха не е пречка пред икономическото развитие“, заяви Ли Тиенуей, директор на Департамента по качеството на въздуха към Министерството на екологията и околната среда на Китай. Така през периода на 14-ата петилетка икономическото и социално развитие на Китай и подобряването на качеството на въздуха постигнаха печеливша ситуация.

Ли Тиенуей посочи няколко фактора за това постижение.

Първо, подобряване на качеството на въздуха в неговия източник. През периода на 14-ата петилетка Китай ускори надграждането и повишаването на качеството в ключови индустрии. Насърчаваше се екологизирането и обновяването на транспортния сектор, като близо 30 милиона стари превозни средства с високи емисии бяха

изведени от експлоатация, а пазарното проникване на нови енергийни превозни средства надхвърли 50%.

Второ, намаляване на замърсителите като летливите органични съединения (VOCs). Китай оформи най-голямата в света система за чисто въглищно електричество и стоманодобив.

Трето, непрекъснато повишаване на ефективността на управлението на замърсяването на въздуха. Постепенно се изгради научна и систематична система от стандарти за емисиите на замърсители на въздуха, като бяха създадени 1734 национални станции за мониторинг на качеството на въздуха, осигуряващи солидна база от данни за прецизно управление на замърсяването.

Въпреки постигнатите значителни резултати, на фона на нарастващото глобално затопляне,

сложната и променлива международна ситуация и задълбочаващата се корекция на вътрешната икономическа структура, дългосрочният, сложен и труден характер на управлението на замърсяването на въздуха в Китай продължава да съществува.

Тази 2026 година е началото на 15-ата петилетка. Министерството на екологията и околната среда заяви, че ще се ръководи от новите стандарти за качество на въздуха, като основна цел ще бъде намаляването на концентрацията на PM2.5.

Ще се положат големи усилия за насърчаване на трансформацията и надграждането на енергийната индустрия и транспортната структура, като непрекъснато се засилва прецизното и научно управление на замърсяването на въздуха, за да се насърчи цялостното подобряване

на емисиите. Необходимо е да се насърчава непрекъснатото намаляване на промишлените емисии на замърсители в ключови индустрии, да се задълбочи управлението на въглищата за битови нужди и подобряването на котлите и пещите, като стриктно се предотвратява връщането към използването на въглища за битови нужди. Ще се положат усилия за оптимизиране на ефективността на управлението, чрез надграждане на неефективни или неизползвани съоръжения, укрепване на цялостното управление на всички етапи на VOCs и насърчаване на надграждането на клъстери от традиционни индустрии.

Строго ще се разследват случаите на измами и нередности, за да се гарантира, че всички съоръжения могат да бъдат въведени в експлоатация и да дадат реален ефект.

Китай създаде през 2025 година 1,13 млн. нови предприятия

В Китай се наблюдава бързо увеличение на броя на предприятията в осем развиващи се и девет бъдещи индустрии, съобщи агенция „Синхуа“.

Над 1,13 милиона нови компании са създадени в тези сектори през 2025 г., което е увеличение с 9,9% на годишна база, гласят данните на Държавната администрация за регулиране на пазара (SAMR).

Развити индустрии в производството на хуманоидни роботи, гражданската авиация и генеративен изкуствен интелект са водещи в растежа. Според Държавното бюро по търговия и промишленост близо 25,75 милиона нови бизнес субекти са регистрирани в Китай миналата година, включително 9,5 милиона предприятия и 16,19 милиона еднолични търговци.

Секторите, свързани с потреблението, също показват обещаващи резултати.

През 2025 г. броят на предприятията, произвеждащи интелигентно потребителско оборудване, е достигнал приблизително 78 000, от които около 5000 са нови.

През 2025 г. в сектора на културния туризъм са създадени 3,3 милиона нови предприятия, което е с 12,2% повече спрямо 2024 г., докато в секторите, свързани със „сребърната икономика“ за възрастни хора, са създадени приблизително

68 000 нови предприятия, което е със 17,1% повече на годишна база.

Пазарните регулатори ще продължат да подобряват механизмите за достъп до пазара и излизане от него, за насърчаване на

лоялна конкурентна среда и за оптимизиране на обществените услуги за предприемачество, като по този начин допълнително се стимулира жизнеспособността на всички видове икономически субекти.

Древният строителен комплекс в планините Удан

Каменната симфония на Дао

В сърцето на планините Удан, където облаците се плъзгат по назъбените върхове, а мъглата обгръща стръмните скали като копринен воал, се издига един от най-забележителните духовни и архитектурни ансамбли в света – Древният строителен комплекс в планините Удан. Това не е просто група от храмове и дворци. Това е жива философия, превърната в дърво, камък и бронз. Това е мястото, където архитектурата и космологията се преплитат в хармония – священо пространство, което повече от хилядолетие възпламенява духа на даоизма.

В продължение на близо хиляда години тук се оформя центърът на даоистката мисъл, покровителстван от императори и издиган от поколения майстори, които създават не просто сгради, а символични картини на Вселената.

Планината като храм, храмът като Вселена

Планините Удан не са избрани случайно. Според даоистката традиция планините са мост между Небето и Земята – място, където жизнената енергия „ци“ циркулира най-силно. Още през VII век, по време на династията Тан, тук се появяват първите даоистки постройки.

Но истинският разцвет настъпва през XIV – XVII век, когато император Юнлѐ от династията Мин решава да превърне Удан в официален духовен център на империята.

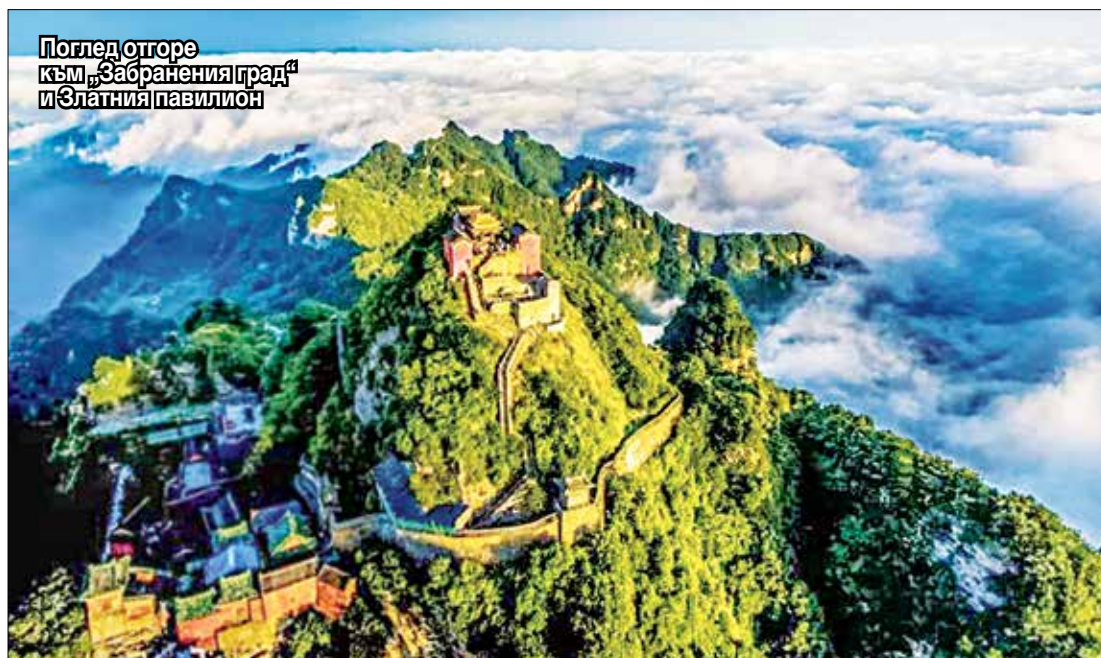
Така се ражда монументален ансамбъл от девет двореца, девет манастира, тридесет и шест женски обители и седемдесет и два храма. Днес са запазени петдесет и три древни сгради и девет архитектурни обекта – внушително наследство, оцеляло през войни, пожари и политически сътресения.

Архитектурата следва естествения релеф. Постройките не доминират над планината – те се вписват в нея. Каменни стъпала се вият по стръмни склонове, тераси се разгръщат върху скални платформи, а дворци се извисяват над облаци, сякаш израстват от самата земя.

През 1412 година император Ионлѐ започва мащабна строителна кампания,

Поглед отгоре към „Забранения град“ и Златния павилион

продължила повече от десетилетие. За него Удан не е просто религиозен център – това е инструмент за легитимация на властта му.

Свързвайки се с даоизма, той утвърждава идеята за небесния мандат – концепцията, че императорът управлява по волята на Небето.

В сърцето на комплекса се издига каменният Забранен град от 1419 година – укрепен ансамбъл, който символично отразява императорската столица в Пекин.

Това огледално повторение показва как духовната и светската власт са неразривно свързани.

Сред най-забележителните постройки е Златното светилище от 1307 година

Дворецът Дзъсяо

– изцяло сглобена бронзова конструкция. Подобно на гигантска метална пъзелна система, тя е префабрикувана и издигната на върха на планината.

Инженерното предизвикателство през XIV век е било колосално – транспортиране на тежки бронзови елементи по стръмни

планински пътеки.

До него се намира и Древното бронзово светилище – още едно доказателство за технологичния напредък на времето.

Тези структури не са просто религиозни обекти – те са върхово постижение на металургията и строителството в Китай.

Сред архитектурните бисери блести Дворецът на пурпурното небе.

Първоначално изграден през XII век, възстановен през XV и разширен през XIX век, дворецът се издига върху последователни тераси, които създават усещане за възход към небето.

Името му не е поетична метафора. В даоистката космология пурпурното небе символизира висшето небесно царство. Вътрешните зали са украсени със скулптури на божества, дървени греди с изящни резби и живопис, в която цветовете и формите следват символиката на петте елемента – дърво, огън, земя, метал и вода.

Дворецът Дзингъл

Каменната порта „Знание и тайнствена луна“, издигната през 1522 година, отбелязва входа към планините. Това не е просто архитектурен маркер – това е граница между профанното и сакралното пространство. Преминаването под нейната арка означава символично навлизане

в духовна територия.

Всеки архитектурен детайл носи значение – от ориентацията спрямо кардиналните посоки до броя на стъпалата, които водят към олтара. Нищо не е случайно.

Даоизмът проповядва хармония с природата, баланс между Ин и Ян и стремеж към вътрешно съвършенство. В Удан тези принципи са материализирани.

Сградите следват естествените линии на планината. Вместо да изравняват терена, строителите създават тераси, които „дишат“ с

– физическо въплъщение на даоистката философия.

Днес всички шестдесет и два обекта са включени в границите на защитената зона, обградена от буферни територии и подложена на строг контрол. Принципът „първо защита, после развитие“ ръководи всяка реставрационна намеса.

Поддържането на автентичността е основен приоритет. Реставрациите се извършват с оригинални материали и традиционни техники. Запазени са планировката, стилът и мащабът на сградите.

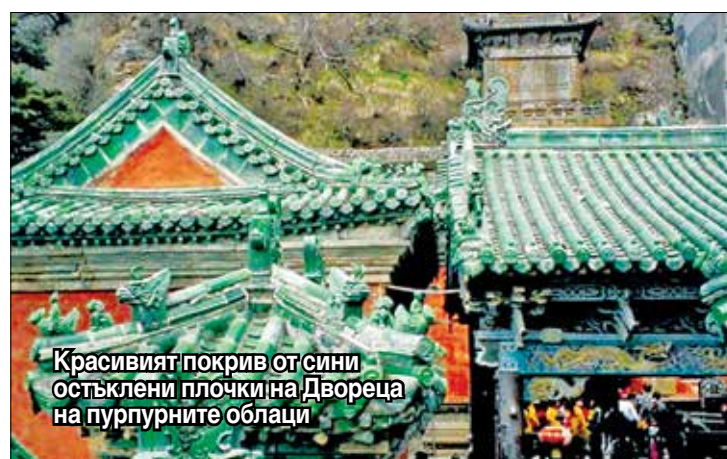

Златният павилион в Двореца на хармонията

Портата на Юен У

„Забраненият град“

Красивият покрив от сини остъквени плочки на Двореца на пурпурните облаци

Това е пример как традицията и модерното управление могат да си сътрудничат.

Да посетиш планините Удан, означава да изживееш

само вятърът и звънът на храмовите камбани.

На върха, сред облаци, бронзовото светилище блести на слънцето. Там

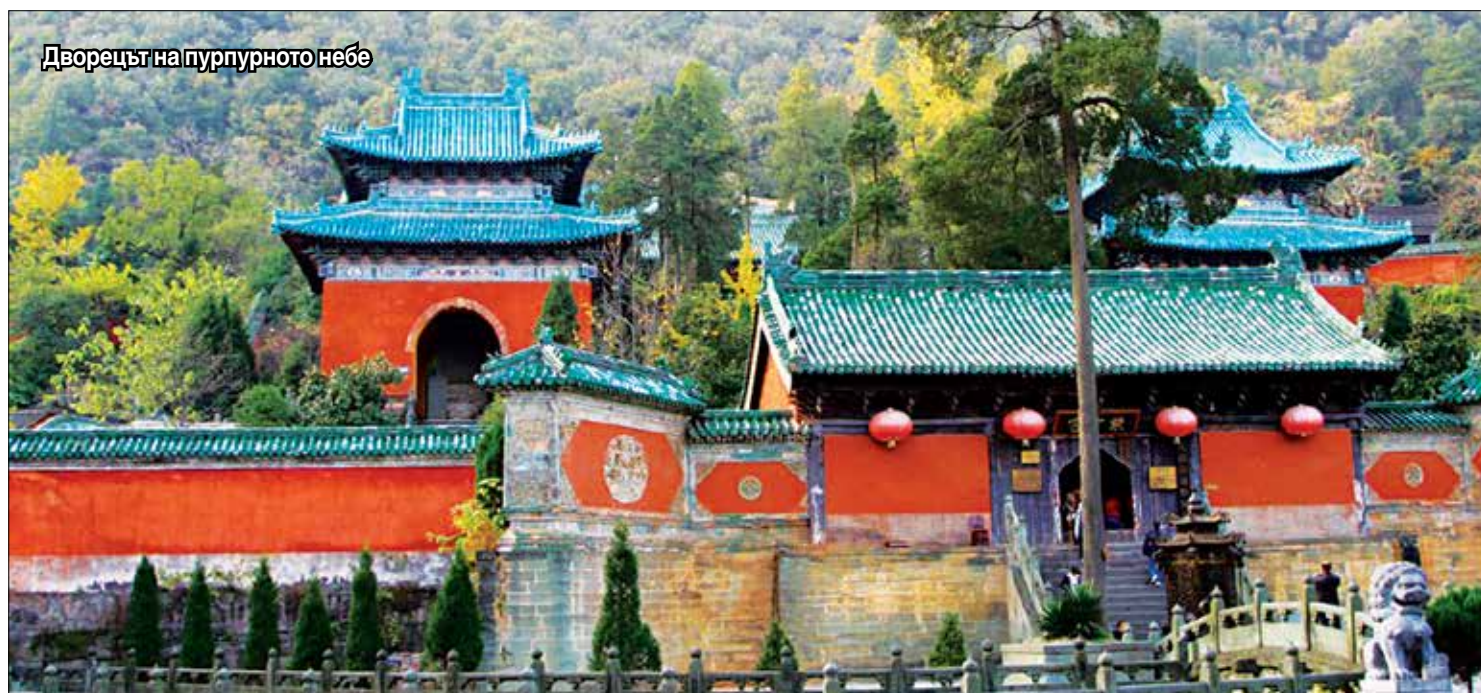
релефа. Покривите с изящно извити стрехи напомнят крилетата на жерав – символ на безсмъртието. Каменните стълби се изкачват спираловидно, създавайки усещане за духовно извисяване.

Тук архитектурата не налага ред – тя открива вече съществуващия космически ред.

Комплексът в планините Удан оказва огромно влияние върху развитието на религиозната и обществената архитектура в Китай. Планировката му се превръща в модел за по-късни храмови ансамбли. Декоративните мотиви – дракони, феникси, облачни орнаменти – се разпространяват в цялата империя.

Планините Удан са свързани и с развитието на вътрешните бойни изкуства, особено тайджицюен.

Според легендата именно тук монахът Джан Санфън създава стил, основан на мекота и баланс

Дворецът на пурпурното небе

Комплексът е защитен от най-високото ниво на китайското законодателство за културно наследство. Специален управителен комитет отговаря за опазването, планирането и развитието на района. Създадени са

архиви, системи за мониторинг и подробни планове за консервация.

Доброволци от местните села се грижат за отдалечените обекти, а десетки професионалисти работят целогодишно по поддръжката.

пътуване през времето. Изкачването към върха по безкрайни каменни стъпала е физическо усилие, което постепенно се превръща в медитация. С всяка крачка шумът на света остава по-ниско, докато накрая остават

човек разбира, че тези сгради не са създадени просто да впечатляват. Те са построени, за да напомнят на човека за неговото място във Вселената.

Страницата подготви
Галия КРУМОВА

Китай е начело в света по производство на роботи хуманоиди с изкуствен интелект

Китай, който е много напреднал в автоматизацията на производството, сега е начело на растежа в световната индустрия за роботика, съобщи Такаюки Ито, президент на Международната федерация по роботика. Той подчерта безпрецедентния темп на Китай в разнообразието от индустриални роботи и модернизирането на фабриките за тяхното производство.

Когато десетки хуманоидни роботи скачаха, обръщаха се и спринтираха по сцената на националната галавечер по случай Пролетния фестивал в Китай през 2026 г., реакцията беше мигновена, съобщава агенция „Синхуа“. Клипове от синхронизираното изпълнение на бойни изкуства станаха заразителни в социалните мрежи. Те плениха публиката с действията си, които изглеждаха по-близо до научна фантастика, отколкото до фабрична автоматизация, отбелязва в репортажа си по темата „Синхуа“.

Но значението на този необикновен празничен момент се простира отвъд зрелището. Същият напредък в баланса, скоростта, координацията и пространствената ориентация, който позволява на роботите например да изпълняват сложни бойни изкуства, отразява и бързия напредък във въплъщения в тях изкуствен интелект, което полага основите за навлизането на хуманоидните роботи в много широк спектър от промишлени сектори и бита на хората.

Защо китайската индустрия за производство на роботи се развива толкова бързо?

Какви възможности открива този нов технологичен импулс за света?

Публичните демонстрации изиграха видима роля в технологичната екосистема на Китай. Известните демонстрации помагат за привличането на внимание, таланти и инвестиции. Но в роботиката, по-важно от зрелището е дали машините могат да оцелеят при топлина, прах, неравен терен и безмилостна употреба – суровите, непредсказуеми условия на реалния свят.

Тук идва нарастващото търсене на различни роботи в Китай. В сектори като инспекция на енергията, логистика и реагиране при извънредни ситуации, роботите не се купуват само като някаква технологична новост. Те се оценяват по много прости показатели. Например колко инспекции могат да извършват всеки ден, колко точни са системите им за разпознаване се провалят.

Както Ли Чао, съосновател и главен технологичен директор на Deer Robotics,

го казва директно, индустриалните клиенти „се интересуват повече от това дали роботите действително решават проблеми“. Този натиск тласка китайските роботи към практическа устойчивост. Четириногите роботи извършват непрекъсната проверка на мощността на труден терен, логистичните роботи помагат при сортиране и обработка на пратки, а роботите

Шанхайската фирма производител на хуманоидни роботи AgiBot стана лидер в световните доставки на роботи през 2025 г., като продаде 5168 бройки

Роботи андроиди тренират бойни упражнения кунгфу

за домашни услуги показват умения като подреждане, организиране и почистване. Всички работят в реални среди, генерирайки ценни данни, докато извършват полезна работа.

Взети заедно, тези разработки в роботиката сигнализират повече от постепенните подобрения. Те сочат структурна промяна в мащаба и амбицията за усъвършенстване на хуманоидните роботи. Министерството на промишлеността и информационните технологии на Китай съобщава, че приходите от индустрията за роботи са достигнали близо 240 милиарда юана (35 милиарда щатски долара) през 2024 г., докато приходите през първата половина на 2025 г. са нараснали с 27,8% на годишна база, като производството на индустриални роботи е достигнало 370 000 бройки.

Китай е напреднал силно в производствената автоматизация в роботиката и сега е начело на растежа в световната индустрия в тази област, коментира президентът на Международната федерация по роботика (IFR) Такаюки Ито, подчертавайки безпрецедентния темп на страната в разширяването на видовете индустриални роботи и модернизирането на фабриките за тяхното производство.

Според доклада на IFR за 2025 г., глобалните инсталации на индустриални робо-

Китайски хуманоидни роботи танцуват през февруари на галавечер по случай отбелязването на китайската Нова година в централата на ООН в Ню Йорк

Хуманоиден робот барман сервира сода на посетители в пекински бар

ти са възлизали на 542 000 бройки през 2024 г., повече от два пъти повече от преди десетилетие. Китай продължава да е лидер на световния пазар, като през 2024 г. запасите му от индустриални роботи надхвърлиха 2 милиона бройки, което е повече от половината от общия брой в света. Годишните инсталации са се увеличили със 7% от 2023 г. до рекордните 295 000 бройки, което подчертава силния импулс на Китай в автоматизацията и модернизацията на производството на роботи.

Един от ключовите двигатели на този бърз напредък е китайският модел на съвместни иновации. Обучението на хуманоидните роботи не разчита само на изолирани експерименти. То се развива като координирано, мащабно инженерно усилие, което интегрира

виртуална симулация, физически тестове и участие в индустрията. Подкрепените от правителството иновационни центрове – съвместно изградени с изследователски институти и частни фирми – помагат за консолидирането на ресурсите и за справянето със споделяните пречки в данните, изчислителната мощност и ефективността на обучението, ускорявайки прехода от лабораторни прототипи към продукти за внедряване.

През последните години националните и регионалните иновационни центрове за хуманоидна роботика и обучителните съоръжения за въплътен интелект се разшириха бързо. Например, центърът за обучение на роботи в Шанхай може да побере над 100 робота за многосценарни упражнения, генерирайки данни в индустриални и сервизни среди.

Наборите от данни с отворен код и рамките за управление на движението допълнително намаляват бариерите за навлизане в индустрията, което позволява по-бърза комерсиализация.

Производителите на хуманоидни роботи в Китай са преобладаващи в световните доставки и продажби сред общо около 13 000 роботи през миналата година, като далеч изпреварват американските компании като Tesla и Figure AI от гледна точка на обем, сочат данни на компанията за анализи Omdia.

Китайската компания Shanghai AgiBot Innovation Technology е доставила 5168 робота миналата година, като оглавява класацията на производителите на хуманоидни роботи, следвана от Unitree Robotics и UBTECH Robotics Corp.

Световните продажби в сектора роботика са се увеличили общо над пет пъти спрямо 2024 г., сочат данни на Omdia, като китайските фирми задават стандартите в мащабното производство на роботи с изкуствен интелект, съобщава Omdia. Освен това китайските хуманоидни роботи са по-евтини от западните модели.

Броят на компаниите в Китай, произвеждащи хуманоидни роботи с различно предназначение, вече е надхвърлил 150.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Основните градове отчитат подобрене на показателите на недвижимите имоти

Пазарът на недвижими имоти в основните градове на Китай се подобрява от началото на годината. Според анализатори това се дължи основно на засилената политическа подкрепа и на по-балансираната динамика както от страна на предлагането, така и от страна на търсенето. Данни от месечното проучване на China Index Academy на 100 града из страната показват, че средната цена на новите жилища през януари е достигнала 17 114 юаня (2 370 долара) на квадратен метър. Това представлява увеличение от 0,18% спрямо декември и ръст от 2,52% на годишна база. Повишението е подкрепено от стартирането на нови проекти от висок клас в ключови градове като Чънду в провинция Съчуан, Ханджоу в провинция Джъдзян и Шанхай.

Междувременно през февруари средната цена на употребяваните жилища е възлизала на 12 905 юаня на квадратен метър, което е спад от 0,85% спрямо януари. Темпът на понижение обаче се е забавил с 0,12 процентни пункта в сравнение с предходния месец. Според China Index Academy това сигнализира за предпазлива стабилизация на вторичния пазар. В Пекин броят на обявените за продажба употребявани жилища също е намалял през последните седмици. Анализатори приемат това като признак за подобряване на доверието сред собствениците и ранни индикации за стабилизиране на пазара.

Джан Дауей, главен анализатор в агенцията за недвижими имоти Centaline, заяви, че наличните за препродажба жилища в столицата са около 140 000. Това е с над

6000 по-малко в сравнение с началото на декември миналата година. По думите му устойчивото намаляване на броя на обявите през последните месеци показва промяна в настроението на собствениците. Много продавачи вече не бързат да реализират сделки, което често предвещава стабилизиране на цените и активността.

Анализаторите посочват, че последните удължавания и корекции на ключови политики осигуряват постоянен импулс на пазара. Връщането на индивидуалния данък върху доходите при смяна на жилище е удължено до края на 2027 г. Освен това данъкът върху добавената стойност при продажба на жилища, държани по-малко от две години, е намален от 5% на 3%. Тези мерки съществено понижават разходите по сделките.

В същото време множество региони също въведоха целенасочена подкрепа за определени групи,

включително по-високи лимити по заемите от фонда за жилищни вноски за семейства с повече деца. Фондът представлява задължителна спестовна схема за служителите в градските райони, като вноски се правят както от работодателите, така и от служителите.

Политиците паралелно прилагат мерки за справяне с жилищния излишък. Все по-разпространена практика е местни държавни предприятия да изкупуват непродадените жилища. След това тези апартаменти се преобразуват в достъпни жилища. По този начин се намалява броят на празните имоти и се увеличава предлагането на жилища с държавна подкрепа.

„Политическите сигнали са ясно насочени към стабилизиране на очакванията и съкращаване на периода на пазарна корекция“, заяви Лиу Шуей от China Index Academy. По думите му мерките, въведени в началото на годината, целят да

повишат увереността чрез подкрепа както на търсенето, така и на финансирането. Той допълни, че с навлизането на премиум жилищни парцели, придобити през 2025 г., в големите градове и с активизирането на промоционалните кампании от страна на някои инвеститори, търсенето вероятно постепенно ще се увеличи до март.

Анализаторите очакват градове като Пекин, Шанхай и Шънджън в провинция Гуандун да запазят пространство за допълнително прецизиране на политиките, особено по отношение на ограниченията за покупки и условията по ипотечните кредити. Това може да доведе до нов тласък в настроението на купувачите и активността по сделките.

Според Уан Цин, главен макроикономически анализатор в Golden Credit Rating International, стабилизирането на пазара във водещите градове постепенно ще се пренесе и към трето- и четвъртокласните пазари. Там запасите остават по-високи, а възстановяването на търсенето е по-бавно. Той отбеляза, че концепцията за „качествени жилища“ вече се е превърнала от политическа насока в пазарна реалност. Проекти с по-добър дизайн, материали и удобства все по-често привличат семейства, които търсят подобрене на жилищните условия. В същото време разширеното използване на модела за продажба на готови жилища и по-строгий контрол върху предплатените средства намаляват рисковете както за купувачите, така и за строителите. Качеството се утвърждава като решаващ фактор в по-прецизния пазар, а инвеститорите, които покриват по-високи стандарти, получават ясна конкурентна преднина.

Пакистански студент преследва биотехнологични мечти в Китай

Почти всяка сутрин Мохамед Джалал събира различни видове експериментални данни в лаборатория в Селскостопанския университет в Хъфей, столицата на провинция Анхуей, Източен Китай.

„Зашеметяващото развитие на Китай в областта на биотехнологиите и неговият мощен научноизследователски капацитет никога не спират да ме учудват. Ученето тук ме доближи още повече до мечтата ми“, каза 24-годишният пакистански студент, бакалавър със специалност биотехнологии.

Връзката на Джалал с Китай започва със специално преживяване през детството му. „Семейството ми завърза близко приятелство с китайска лекарка в Пакистан.

Нейната страст и профе-

сионализъм оставиха дълбоко впечатление у мен. Също така ми попадна една книга за рака и това ме насърчи да продължа изследванията си в тази област“, каза Джалал, отбелязвайки, че е силно впечатлен от забележителния напредък на Китай в генетиката и молекулярната биология, както и от бързото прилагане на китайските медицински и научни постижения.

„След като станах свидетел на това как китайски учени разработват ваксини с такава изумителна скорост, наистина усетих силата на биотехнологиите. Сега съм сигурен, че това е пътят, който искам да поема“, каза Джалал, който добави, че Китай остава ангажиран с постигането на високо ниво на самостоятелност по отношение на науката и технологиите.

„Роботите и технологиите

за изкуствен интелект вече се прилагат широко в научните изследвания и те разширяват границите на науката, което прави Китай идеално място за мен да се потопя дълбоко в биотехнологиите и да преследвам мечтите си“, отбеляза той.

В момента Джалал и неговите китайски съученици провеждат съвместни изследвания върху патогенезата на колоректалния рак, изследвайки и проверявайки ефикасността на съответните лекарства в опит да открият нови методи за лечение на рак.

Дните му са изцяло заети с лабораторна работа, а внимателното ръководство наставничество от неговия ръководител служат като солидна подкрепа за изследователската му дейност.

Китай е представил подобен набор от политики за 2026 г. за насърчаване

на растежа и иновациите, както и на висококачествено отваряне към света и разширяването на достъпа до пазара на услуги, включително пилотни програми в телекомуникационния и биотехнологичния сектор, както и в болници, изцяло собственост на чуждестранни инвеститори.

Според младият студент това не само дава мощен тласък на развитието на биофармацевтичната индустрия на Китай, но и изгражда широка платформа за международен обмен.

Джалал е убеден, че развитието на новите качествени производителни

сили на Китай е изпълнено с жизненост и динамика, а задълбочената интеграция на изкуствения интелект и биомедицината, както и иновациите в областта на науката, технологиите и промишлеността, непрекъснато създават нови възможности.

„Тази отворена среда създаде повече възможности за научно сътрудничество. Надявам се, че един ден изследователи от Китай и Пакистан ще могат да обединят усилия, за да се справят с предизвикателства като рака, и тази мечта вече е напълно постижима“, заключи Джалал.

Изкусните лечители на Древен Китай

Традиционната китайска медицина е една от най-древните системи за лечение, която продължава да се практикува и днес. Мнозина са лекарите, които са дали своя изключителен принос за нейното развитие през хилядолетията. Ето няколко от най-известните.

Продължение от 10 брой

Уан Шухъ (王叔和)

Уан Шухъ (180 – 270) е автор на първата книга по пулсова диагностика в Китай „Май дзин“ (脉经).

Той е роден в аристократично семейство в днешната провинция Шанси при династия Източна Дзин (265 – 316). Още като дете имал разностранни интереси, четял класическите трактати, философски и исторически книги. След като семейството му се преместило в Дзинджоу (в днешната провинция Хъбей), той се сприятелил с ученик на знаменития лекар Джан Джондзин.

Уан Шухъ се увлякъл по медицината и с времето интересът му към нея нараснал. Той старателно изучил трудовете на древните лечители, трупал опит и се съветвал с опитни лекари. През 208 г. е приет на служба в армията на пълководеца Цао Цао, по-късно става личен лекар на императора, а след това поема ръководството на императорската здравна служба.

По това време имало спешна нужда от ръководство по правилното разпознаване на пулса, който бил от важно значение при поставянето на диагнозата. В своя труд „Май дзин“ Уан Шухъ класифицирал и описал подробно 24 вида пулс. Той изследвал пулса на пациента не само в трите точки на китката, но и при различна сила на натиска.

В своята лечителска практика Уан Шухъ умело прилагал лечебното хранене и говорел за вредата от пържената храна, прекаляването с алкохол и преяждането.

Освен това събирал всичко, което можел да намери, за книгата на Джан Джондзин „Шанхан лун“ („Трактат за причинените от

студ заболявания“), чийто оригинален текст е загубен. Уан Шухъ систематизирал събрания материал и го разделил в две книги – „Шанхан лун“ („Беседи за уврежданията

Уан Шухъ

от студа“) и „Дзин гуй яо люе“ („Съкровищата на златния сандък“). Така ценните идеи, информация за различни заболявания и постижения на този велик китайски лекар са съхранени за поколенията. Без усилията на Уан Шухъ те биха били загубени завинаги.

Хуанфу Ми (皇甫谧)

Хуанфу Ми (215 – 282) е известен историк, поет и учен от периода на Шестте династии (220 – 589). В своята книга „Основни принципи на акупунктурата и моксата“ (针灸甲乙经) той обобщава натрупаните знания на своите предшественици, което е голям принос за развитието на традиционната китайска медицина.

Родителите на Хуанфу Ми умират, докато е още дете, и той израства в семейството на чичо си. До

Хуанфу Ми

20-ата си година води сравнително апатичен живот, но след един разговор с приемната му майка обещава да се промени. Четенето на книги му помага много и той решава да стане писател. Младият Хуанфу Ми има широк кръг от интереси и написва множество биографични книги.

Той страда от ревматоиден артрит, а половината му тяло е парализирано заради прекаран инсулт. Тъй като никой лекар не успява да облекчи състоянието му, Хуанфу Ми започва да изучава медицинските трудове и дори сам си слага игли, прави си масажи и мокса. По-късно написва своя знаменит труд „Основни принципи на акупунктурата и моксата“.

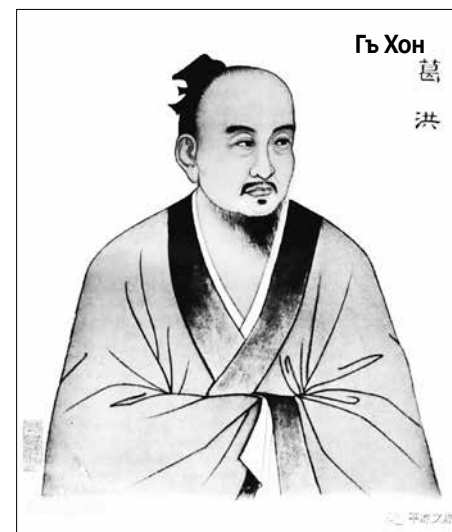
В него той дава имената на 664 акупунктурни точки и описва местоположението на 349 от тях, както и на 12-те двойки меридиани и техниките за иглобождане и мокса. Посочва и какви игли трябва да се използват и дава основни насоки за пулсовата диагностика. Последният раздел на своята книга Хуанфу Ми посвещава на клиничната практика, педиатрията, хирургията и гинекологията. Тя е издадена през 282 г. и оказва голямо влияние върху по-нататъшното развитие на традиционната китайска медицина.

Гъ Хон (葛洪)

Гъ Хон (283 – 363) в Китай е известен като „бащата на първата помощ“. Той живял през династия Дзин (265 – 420) и бил всестранно развита личност. Освен лекар, фармацевт и последовател на даоизма, той дава и своя принос за музиката, литературата и други области.

Много скоро след като поема пост в императорския двор, Гъ Хон открива, че честните служители са потискани от корумпираните. Затова решава да стои далеч от властта и заедно с жена си и двете си деца се установява край планината Лофу на територията на днешната провинция Гуандун, където е впечатлен от тишината и спокойствието.

Тази провинция е известна като съкровищница на китайските билки, а Гъ Хон се отличава с лечителските си умения. Той се посвещава на събирането на билки и изучаването на лечебните им свойства. Гъ

Гъ Хон
葛洪

Хон преглежда и лекува безплатно бедните жители. Той не връща нито един болен, независимо колко богат е или каква титла притежава.

Рецептите му обикновено са едновременно лесни за прилагане, евтини и ефективни. Той ги събира в един сборник заедно с просто и разбираемо описание на симптомите и начините за първа помощ за повече от 70 остри заболявания. Тази книга е толкова малка, че може да се носи в ръкава на дрехата. Затова я нарича:

„Наръчник с рецепти за първа помощ“, който може да се смята за първия в историята на китайската медицина учебник за оказване на първа помощ.

Друг принос на Гъ Хон за медицината е откриването на причинителя на треската цуцугамуши, остро инфекциозно заболяване, известно като японска речна треска. Той е и първият лекар, който описва симптомите на едрата шарка. Въпреки че не успява да намери подходящо лечение, изводите, до които стига, изиграват решаваща роля в проучванията и превенцията на това заразно заболяване.

Неговият метод за лечение на маларията след повече от 1000 години вдъхновява фармацевта Ту Йоуйю, първия китаец, носител на Нобелова награда за физиология или медицина, за създаването на лекарство, спасило живота на десетки хиляди болни.

Днес в провинция Гуандун в планината Лофу има музей в неговата чест, където се пазят много легенди за Гъ Хон и се разказва за приноса му за медицината.

Продължава в следващия брой

Средната продължителност на живота на китайците достигна 79,25 години

Средната продължителност на живота на китайците достигна 79,25 години през 2025 г., което е увеличение с 1,32 години спрямо 2020 г., заяви на пресконференция Лей Хайчао, председател на Националната здравна комисия на Китай.

Лей описа последните пет години като период на исторически напредък за сектора на здравеопазването в Китай с видимо подобрене в много аспекти.

Той заяви, че политиката, даваща приоритет на услугите на ниво местни общности, е довела до стабилно увеличение на посещенията в здравните заведения от първично ниво, които през 2025 г. са се занимавали с 52,6% от всички медицински диагнози и лечения в страната, а повече здравни работници обслужват както градските, така и селските общности.

Днес над 90% от населението може да стигне до най-близката здравна институция за 15 минути пеша, добави той. Към края на 2025 г. Китай има над 1,1 милиона медицински и здравни институции

и над 16 милиона здравни работници. Разширяването на здравните ресурси, отбеляза Лей, е допринесло за подобряване на справедливостта и достъпността на основните медицински услуги за 1,4-милиардното население на страната.

Китай има за цел да увеличи средната продължителност на живота на населението до около 80 години чрез мерки, планирани за периода на 15-ия петгодишен план от 2026 до 2030 г.

„Красивият двигател“, който задвижва икономиката на селата

Тази пролет все повече жители на големи градове оставят сивото ежедневие и се опитват да влязат в ритъма на природата. През март нивите край Нанчан се събуждат за нов живот, ярките жълти цветове преобразяват пейзажа, който не само радва око, но и дава мощен тласък на т. нар. икономика на цветята.

Полетата с рапица приличат на пищен килим, простиращи се чак до хоризонта. Под топлите слънчеви лъчи цветовете се поклащат от вятъра като златни вълни, а въздухът е напоен с омайващ аромат.

Чън Юнциен, който е пристигнал тук с колата си от града заедно с 10-годишната си дъщеря, не спира да снима.

„Приятно съм изненадан, че тази година можем да видим толкова голямо „море от цветя“ буквално на прага си“, споделя той. „Няма нужда да пътуваме до далечни дестинации. Тук детето е близо до природата, усещаме пролетта, а аз мога да прекарам качествено време с нея“, казва младият мъж.

Красотата на природата обаче не само пълни очите на туристите, но и е

ключова за препитанието на местните жители. Пред малкото си магазинче край пътя Ли Чунсиу с усмивка разказва, че откакто селото е заложило на туризма, бизнесът ѝ процъфтява.

„Цялото село се оживи. Всеки намери по нещо, с което да се занимава пред дома си. Моето е скромна търговия, но някои съседни отвориха ресторанти и през празничните дни оборотът им достигаше над 10 000

юана на ден!“, обяснява тя.

Край пътя, по който минават туристите, десетки фермери са подредили сергии с пресни зеленчуци, домашно вино, свободно отглеждани птици – автентични продукти, превърнали се в най-търсената стока от градските посетители.

Местната управа е насърчила едрите земеделци да обединят имотите си, създавайки хиляди деклари цветни масиви, и е

привлякла инвеститори за изграждане на атракционни. Въпреки че този тип развитие не носи директни данъчни приходи за общината веднага, ползите за хората и колективното стопанство са неоспорими.

Джу Дзицян, заместник-секретар на партийния комитет на град Дзянсян, обяснява: „Тази година в района са засети близо 2300 хектара с рапица. Тези полета играят двойна роля – едновременно ниви за високи добиви и „красив двигател“ за селската икономика. Целта ни е да създадем целогодишен модел: цветя през пролетта, беритба през лятото и есента и наблюдение на птици през зимата“.

Очаква се сезонът на цъфтеж на рапицата в Нанчан да продължи повече от три месеца, като в момента над 57 000 хектара са в пълния си блясък. Това не само внася цвят в почивните дни на гражданите, но и се превръща в мост за дълбока интеграция между земеделието, културата и туризма.

Цената на златото се коригира, а пазарът „Шуейбей“ отново оживя

След силните колебания на международните цени на златото и на фона на традиционно активния сезон около Пролетния фестивал, златният пазар „Шуейбей“ в град Шънджън, провинция Гуандун, отбелязва осезаем ръст на посетителите. Корекцията в цените привлече както инвеститори, така и обикновени потребители, а на място се наблюдава засилен интерес едновременно към покупка и към замяна на златни изделия.

Потребителските предпочитания постепенно се променят. Ако в миналото при покачване на цените мнозина залагаха на кюлетата като форма на съхранение на стойност, днес все по-популярни стават т. нар. емоционални златни бижута – изделия с по-ниско тегло, но с по-висока добавена стойност чрез дизайн и изработка. Купувачите обръщат повече внимание на стила и индивидуалността, отколкото на краткосрочните ценови движения.

Анализатори смятат, че в краткосрочен план цената на златото вероятно ще се задържи на относително високи нива с известни колебания. В средносрочен и дългосрочен хоризонт обаче инвестиционната логика остава стабилна, подкрепена от фактори като структурно обезценяване на долара, глобални дългови рискове и

геополитическа несигурност.

Освен покупки се отчита и ръст в обратното изкупуване. Част от клиентите предпочитат да осребрят златото си, докато други носят стари бижута, за да ги заменят с нови срещу доплащане на изработка. Тази тенденция показва по-гъвкаво и рационално потребителско поведение в условията на волатилен пазар.

Особено показателен е интересът към дизайнерски продукти, като популярен златен комплект маджонг (традиционна китайска игра с плочки), който се разпродава за половин ден въпреки високата такса за изработка. Това ясно отразява промяната – от чисто инвестиционно търсене към съчетание между стойност, емоция и личен стил.

Китай е най-големият притежател на патенти за изкуствен интелект

В Китай технологиите за изкуствен интелект напредват с безпрецедентно темпо и навлизат във фаза на експлозивен растеж. От възхода на DeepSeek до голямата популярност на Seedance, заедно с пробивите в хуманоидната роботика и все по-усъвършенствените интелигентни превозни средства.

Към края на 2025 година в Китай има над 6000 предприятия, занимаващи се с изкуствен интелект, като основната индустрия в тази област се оценява на повече от 1,2 трилиона юана (174,3 милиарда щатски долара).

В същото време капацитетът на интелигентната изчислителна

мощност на Китай надхвърли 1590 EFLOPS.

През последните години Китай продължава да укрепва фундаменталните изследвания в областта на изкуствения интелект. Както количеството, така и качеството на научните статии в тази област, публикувани в страната, са сред най-добрите в света.

Данните, публикувани през 2025 г. от Световната организация за интелектуална собственост, показват, че Китай е станал най-големият притежател на патенти в областта на изкуствения интелект в света, като притежава 60 % от общия брой патенти в света.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Ян Юни: Работа за опазване на нематериалното културно наследство

„Аз съм момиче от етноса хани, родена и израснала сред терасовидните оризища. Занимавам се и с опазване и предаване на нематериалното културно наследство.“ По време на сесия на НК на КНПКС миналата година Ян Юни, облечена в колоритна национална носия, привлече вниманието на присъстващите журналисти. С лъчезарна усмивка тя уверено разказа своята история за участието в опазването и предаването на нематериалното културно наследство.

От малка Ян Юни изучава танца лъдзу от майка си. През 2015 година тя се завръща в родния си край и създава Център за културно наследство „Юни“, който до момента е обучил над 3600 курсисти. Чрез доброволчески инициативи за популяризиране на нематериалното културно наследство в училища и села, тя е помогнала на близо 10 000 души да усетят чара на танца лъдзу, вдъхвайки младежка енергия в културното наследство и туризма на родния си край.

През изминалата година тази комисарка от окръг Хунхъ, провинция Юннан, не спира да пътува, като обхваща цялата страна в своите проучвания. „Колкото по-дълбоко се вкоренява културата, толкова по-голяма е увереността за развитие.“

В скорошно интервю Ян Юни обобща опита си от работата през изминалата година с тези думи. Според нея най-осезаемите промени в родния ѝ окръг Хунхъ през последните години могат да се обобщат като „Нарастване на интереса към нематериалното културно наследство и прощъфтяване на културния туризъм“.

Танцът лъдзу разкрива древните песни на етнос

хани и бродерията на етнос и, които някога са били скрити дълбоко в планините, а сега излизат от селата, навлизат в туристическите обекти и се качват на сцената, превръщайки се в популярни преживявания за туристите в окръг Хунхъ. Безплатните уроци обхващат все повече селски училища, като децата се докосват до националната култура в ежедневието си, осигурявайки нови сили за културното наследство.

Тези промени реално стимулират предаването на нематериалното културно наследство и са от полза за местното население. „Опитните майстори вече имат платформа за изява, уменията им могат да се превърнат в доход, без повече да се притесняват, че няма да бъдат търсени.“

Все повече млади хора желаят да се завърнат по родните си места и да участват в дейностите по наследяване“, казва с усмивка Ян Юни. Пристигането на туристите прави културата на терасовидните оризища видима за повече хора, интеграцията на културата и туризма стимулира развитието на селските райони и дава на все повече обекти на нематериалното културно наследство дълготрайна жизненост.

По време на проучва-

нията си Ян Юни ясно вижда и слабите места в интеграцията на нематериалното културно наследство и туризма в родния си край. „Част от интеграцията все още остана на ниво показване, без да се дълбае в същността на земеделската култура на терасовидните оризища, което води до липса на истинско потапяне и интерактивност в преживяванията на туристите.“

Липсват комплексни специалисти, които едновременно владеят нематериалното културно наследство и са запознати с управлението на съвременния културен туризъм. Освен това

туристическите услуги все още не са изградили отличителна брандова система, а степента на индустриализация се нуждае от подобрене.“ Тя внимателно записва всички тези проблеми в работния си бележник.

Насочена към тези трудности, Ян Юни продължава да полага усилия в своята работа.

Тя неизменно се фокусира върху обучението на кадри за нематериалното културно наследство, като непрестанно призовава за усъвършенстване на системата за подготовка на такива кадри и се стреми да подготви група от „нов тип фермери,

занимаващи се с нематериално културно наследство“, които са добре запознати както със същината на традиционните умения, така и със съвременното управление и опериране, вдъхвайки устойчива енергия за развитие на селския културен туризъм.

В същото време тя активно насърчава дигитализацията на нематериалното културно наследство, като използва цифрови технологии за документиране и популяризиране на културата на терасовидните оризища на народа хани, преодолявайки ограниченията на устното предаване. Освен това тя предлага активно създаването на културно-туристически IP бранд за терасовидните оризища, който да свърже танца лъдзу, древните песни на народа хани, бродерия от етноса и, както и земеделската култура на хани, разработвайки образователни и потапящи продукти, така че нематериалното културно наследство да стане достъпно и да оставя траен спомен.

От наследник на нематериалното културно наследство сред оризищата до член на КНПКС, Ян Юни неизменно следва първоначалната си мисия за опазване на традиционната култура с упорита работа на първа линия в културния туризъм.

Ян Юни споделя, че се надява чрез своите предложения и дейност нематериалното културно наследство на нейния роден край вече да не бъде „скрито в дебриите“, а с помощта на културния туризъм да излезе от планините, да достигне до цялата страна и дори до света, позволявайки на повече хора как да разберат екологичната мъдрост на терасовидните оризища на етноса хани и да усетят гъвкавостта и страстта на танца лъдзу.

Гробницата в Турпан – едно от шестте най-големи археологически открития в Китай през 2025 г.

Гробница на високопоставен служител от династията Тан (618 – 907) изплува от пясъците на Турпан в Синдзян-уйгурския автономен регион. Гробницата включва рядка изрисувана дървена основа за ковчег, украсена с ярки фигури на крилати зверове – фантастична смесица от западна символика и погребалните традиции на Централните равнини на Китай. Разкриването предлага

ново доказателство за културна комуникация и интеграция по древния Път на коприната.

Наскоро вниманието на прожекторите се насочи към обекта, тъй като усилията на археолозите там го превърнаха в едно от шестте най-големи археологически открития в Китай през 2025 г., както беше обявено от Института по археология към Китайската академия за социални науки в Пекин.

От 2022 до 2025 г. ар-

хеолози от Института за културни реликви и археология в Синдзян са разкопали 18 гробници от периода на Шестнадесетте кралства (304 – 439) и девет от времето на династията Тан, разкривайки над 600 различни културни реликви.

Реликвите предлагат ценен поглед към Сию, или Западните региони, исторически термин, използван за описание на днешен Синдзян и Централна Азия, по времето на династиите

Коленичеща фигурка, намерена на гробището Бадам Ийст

Дзин (265 – 420) и Тан.

Според Шан Юпин, водещия археолог на обекта, най-голямото откритие в гробницата в Турпан е рядко вижданият пълен на-

бор от дървени съоръжения в гробницата, включително диван, ковчег, съгваема преграда, кутии и стойка.

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

Гран При на Китай във Формула 1: оживената автомобилна култура на Шанхай

Гран При на Китай във Формула 1 през 2026 г. се съживи на 13 март, като за пореден път световното внимание беше насочено към Международната писта в Шанхай в квартал Дзядин.

Посещаемостта в първия ден, изглежда, счупи рекорди, подчертавайки нарастващия ентузиазъм на Китай към моторните спортове от най-високо ниво.

Кими Антонели спечели първата си победа във Формула 1, като поведе съотборника си Джордж Ръсел към финала с „Мерцедес“, завършвайки с първо и второ място в Гран При на Китай.

19-годишният италианец стана вторият най-млад победител в Гран При в историята, ден след като стана най-младият победител с полпозитив в квалификацията. „Нямам думи. Честно казано, ще се разплача. Благодаря много на екипа ми. Те ми помогнаха да постигна тази мечта“, каза Антонели, който е първият италиански победител в състезанието след Джанкарло Физикела през 2006 г.

Второто място на Ръсел му гарантира запазване на лидерството в шампионата с четири точки пред Антонели. Хамилтън финишира трети, а съотборникът му от „Ферари“ Шарл Леклер – четвърти. Дватама пилоти на „Ферари“ си размениха позициите няколко пъти в различни моменти от състезанието, преди Хамилтън най-накрая да си осигури първия подиум за „Ферари“, откакто се присъедини към тях в началото на миналия сезон.

Пилотът на Хаас Оливър Бърман зае пето място след ожесточена битка в средата на терена, в която участваха и Пиер Гасли от „Алпин“ и Верстапен от „Ред Бул“.

Четирикратният шампион Макс Верстапен се стреми към шесто място, между Бърман и Гасли, докато не се оттегли около 10 обиколки преди края.

Лиъм Лоусън зае седмо място за „Рейсинг Булс“, а Исак Хаджар от „Ред Бул“, Карлос Сайнс и Колапинто от „Уилямс“ заеха последните позиции по точки в челната десетка.

„Макларън“ се класира зад „Ферари“ на трета редица в квалификацията, но нито един от пилотите не стартира състезанието. Ландо Норис така и не стигна до стартовата решетка поради електрически проблем, а съотборникът му Оскар Пиастри беше изваден от стартовата решетка и се оттегли преди началото на формиращата обиколка.

Пилотът Алекс Албон от „Уилямс“ и Габриел Бортонето от „Ауди“ също не се включиха в състезанието.

Другото отпадане беше това на Фернандо Алонсо,

който се изкачи от 17-о място на стартовата решетка в първата обиколка до 10-то, само за да се изплъзне назад, тъй като липсата на мощност от двигателя на Honda го остави безпомощен. Алонсо в крайна сметка се оттегли поради дискомфорт, причинен от вибрациите от двигателя на Honda, 23 обиколки преди края. Повече от просто още една спирка в календара на Формула 1, Шанхай се превърна в развиващ се център, който помага за оформянето на бъдещето на спорта, според състезателните отбори на събитието.

Джонатан Уитли, ръководител на отбора на Ауди, подчерта стратегическото

Победителят в Гран При на Китай Кими Антонели (вляво) и съотборника му Джордж Ръсел

значение на Китай за Формула 1. „Китай е важен за Формула 1. Състезаваме се тук от 2004 г. Бил съм на всяко състезание тук, освен на едно. Това е невероятно място за посещение“, каза той. „Тук има толкова богата история и култура. Феновете тук са невероятни и отборите се радват да бъдат тук.“

Уитли също похвали съоръженията на Международната писта в Шанхай, отбелязвайки, че щедрото им пространство и модерното им разположение са станали още по-ценни с пристигането на 11-ия отбор, „Кадиллак“. За производителите, каза той, връзката между Формула 1 и китайския пазар е от съществено значение за разпознаваемостта на марката и дългосрочния растеж.

Лоран Мекис, главен изпълнителен директор и ръководител на отбора на „Ред Бул“, повтори това мнение, като подчерта бързото разширяване и еволюция на феновете в Китай. „Китайската фено база се увеличи драстично през последните няколко години по същия начин, по който наблюдавахме драстично увеличение в останалата част на света“, каза той.

Той посочи ясна демографска промяна сред китайските фенове, с по-балансирано съотношение между половете и забележимо по-млада аудитория. „По някакъв начин следващите поколения се ангажират със спорта до степен, за която бихме мечтали от много години

– добави Мекис – Това определя нашето бъдеще. Това са феновете, които ще ни носят със себе си в продължение на много години, ако се справим добре като спорт.“

Той продължи да хвали уникалната атмосфера на Шанхай. „Енергията в Шанхай, в града, е невероятна. Това е град, в който искаш да останеш буден денем и нощем“, каза той. Мекис отбеляза стратегическото значение на етапа от световното първенство в Шанхай, прогнозирайки, че местоположението, феновете и инфраструктурата му биха могли да му помогнат да постави нови стандарти за посещаемост и зрителска аудитория. „Вероятно ще счупим няколко рекорда през следващите години“, каза той, подчертавайки потенциала както за спортен растеж, така и за по-дълбоки бизнес връзки в Китай.

Джордж Ръсел, който си осигури полпозитив за първото спринтово състезание за сезона в първия ден, също говори топло за Шанхай и неговите хора. „Честно казано, обичам хората. Културата тук е наистина невероятна“, каза той.

Като част от ангажираността си с местните привърженици, Ръсел е проектирал специални каски за уикенда през последните няколко години, показвайки своята признателност към китайската култура и феновете.

Говорейки за Международната писта в Шанхай, Ръсел подчерта както

техническите й предизвикателства, така и привлекателността й за пилотите.

Той описа дългите, плавни завойи и възискателните участъци на пистата като идеални за демонстриране на уменията на пилотите.

Преди принудителната едномесечна пауза заради отменените състезания в Близкия изток, Формула 1 пътува до Япония за състезателен уикенд от 27 до 29 март. Високоскоростните завойи на „Сузука“ ще бъдат друго интригуващо място, където да се види как се представят новите автомобили.

Формула 1 потвърди отмяната на състезанията в Бахрейн и Саудитска Арабия на фона на продължаващия конфликт в Близкия изток, с което сезон 2026 се съкрати до 22 състезания. Спортът трябваше да се проведе в Бахрейн за четвъртия кръг от сезона от 10 до 12 април, преди да се проведе в саудитския град Джеда седмица по-късно от 17 до 19 април, но и двете страни са сред държавите от Персийския залив, които бяха засегнати от атаки от Иран в отговор на въздушните удари на САЩ и Израел. Формула 1 официално обяви отмяната преди Гран При на Китай в неделя, като същевременно потвърди, че нито едно от състезанията няма да бъде заменено в програмата за 2026 г.

Страницата подготви
Венцислав ЗАФИРОВ

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.и.к.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ
Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ
Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Снимка Синхуа

Магнолии цъфтят в Нанкин

В туристическата зона Чаотиенгон в Нанкин цъфтят магнолиите, което създава една изключително хармонична пролетна сцена.

Китай използва над 300 хиляди дрона в земеделието

На 9 март в сградата на ОСНП се проведе втората пресконференция „Канал на министрите“ на четвъртата сесия на 14-ото ОСНП. Министърът на земеделието и селските дейности Хан Дзюн заяви, че условията за селскостопански технологии и оборудване в Китай са се подобрили значително, което е довело до ново ниво на модернизация в селското стопанство. Приносът на научния и технологичен прогрес в селското стопанство е надхвърлил 64%, а покритието с висококачествени семена е над 96%. Степената на механизация на отглеждането, засаждането и събирането на реколтата е

достигнала 76,7%, като е постигната пълна механизация за основните зърнени култури. Миналата година са използвани над 300 хиляди дрона в земеделието, което е най-големият брой в света. Те са обслужили

30,7 милиона хектара земя. В момента в селскостопанските практики се въвеждат и интелигентни роботи за събиране на реколтата, напояване и плевене с лазерна технология, базирани на изкуствен интелект.

Инвестирани са 72,2 млрд. юана в жп дълготрайни активи

Китайска държавна железопътна група е инвестирала 72,2 милиарда юана железопътни дълготрайни активи, което е увеличение от 5,4% на годишна база.

От началото на тази година железопътната група е насърчила високо-

качественото изграждане, а 46 ключови проекта са продължили строителството си през почивните дни за Пролетния фестивал, което е довело до положителен напредък по редица големи инженерни инициативи.

Така е даден нов импулс на регионалното икономическо и социално развитие.

Нова стратегия за намаляване на конфликтите между хора и диви животни

Китайски учени предложиха нова стратегия за намаляване на конфликтите между хората и дивите животни. Тя предвижда управление на животновъдството, съобразено с активността на хищниците. Изследването е проведено от учени от Северозападния институт по биология към Китайската академия на науките и е публикувано в списание Integrative Zoology.

Учените анализират данни от 422 инфрачервени камери, събрани между 2014 и 2024 г. в района Сандзянюен в провинция Цинхай. Изследването обхваща поведението на снежни леопарди, вълци,

рисове и кафяви мечки. Резултатите показват, че тези хищници са най-активни през нощта, като различните видове имат свои пикови часове и сезонни особености.

Определени са и периодите с най-висок риск и се препоръчват графика за паша да бъдат адаптирани според тези модели на активност. Например при кафявите мечки най-рисковото време за проникване в домовете на пастирите е между 20:42 и 02:36 ч.

Допълнителни мерки като използването на кучета пазачи, както и звукови и светлинни средства за прогонване на хищниците, също могат да подобряват съжителството между хората и дивата природа.

Снимка Синхуа

Първото кафе с персонал от роботи

В Ханджоу, провинция Джъдзян, отвори врати първото кафене, в което клиентите се обслужват само от вежливи и бързо действащи роботи.